

- **Husk at** innlegg må signeres med fullt navn, og husk å oppgi adresse og telefonnummer.
- **Redaksjonen** forbeholder seg rett til å forkorte. Innlegg som er sendt til andre aviser, blir vanligvis ikke benyttet.
- **Innsendte** manus blir ikke returnert.
- **Vårt Land** betinger seg retten til å arkivere og utgi alt stoff i avisen i elektronisk form i Vårt Lands eget arkiv eller andre databaser Vårt Land har avtale med. Stoffet kan også gjøres tilgjengelig på Vårt Lands internettsider.

«Grøften mellom Steiners prosjekt og virkeligheten blir uoverstigelig»

Jan Hansen

skolegudstjenester

Respektfull kunnskap

Skolegudstjenester er uttrykk for en teologisk inspirert religionspedagogikk. Den vektlegger opplevelse og følelser knyttet til det religiøse. Barna skal oppleve levende tro gjennom skolegudstjenester. Det er her våre veier skiller.

I forbindelse med religioner må foreldrene selv sørge for religionsopplevelse i samarbeid med menigheter. Kirken får 170 millioner kroner til slikt neste år. Staten sørger dermed for at menighetsbarn kan påvirkes så det monner. Det bør være et tydelig skille mellom kirkens trosopp-læring og skolens kunnskapsformidling.

Til tross for klare føringer i Strasbourgdommen fra 2007 med krav til dette skillet, er det ifølge redaktør Jon Magne Lund i Vårt Land (27.11) helt greit med skolegudstjenester. Han har rett i betydning juridisk, slik det noe tvilende utlegges av gjeldende departement. Vi synes likevel ikke at det er greit når praksisen medfører stigmatisering av noen barn. Vi mener det vil være ryddig om myndighetene endret sin tolkning av menneskerettighetenes intensjoner på dette punktet. Fellesskolen skal gjøre kunnskapen en tjeneste, ikke Gud.

Skolegudstjenester er ikke et privilegium, sier Kristin Gunleiksrud (Vårt Land 1.12). Hun fremstiller det nærmest som en byrde at skolen og kirken sammen må forkynne i forbindelse med høytider. Forpliktelsene er knyttet til «skolens arbeid med kultur og tradisjon og dens arbeid med årets rytme og høytider». For noen av oss virker dette hult. Selvsagt er det mulig å la elevene få et innblikk i tradisjon, kultur og høytiders religiøse side uten å bedrive forkynnelse. Innblikket kan elever få via flere fag, ikke bare i religionsfaget.

Vårt engasjement rundt skolegudstjenester er ikke et uttrykk for hat til kristendommen. Det er et konstruktivt bidrag til debatten om hva slags skole vi skal ha i vårt mangfold. Foreldre står fritt til å sende sine barn til kristne gudstjenester så ofte de vil – på deres fritid. At et utvalgt trossamfunn har det privilegium å kunne påvirke elever til sin tro i skoletida, er ikke greit. Skolen må ta på alvor at det som for noen foreldre anses som hellig og viktig, er for andre ren overtro.

Uansett bør våre barn få respektfull kunnskap om begge fenomener – ikke minst fordi det dreier seg om gjensidig utelukkende syn.

Jens Brun-Pedersen,
pressesjef,
Human-Etisk Forbund

klima

Korseth ikke realistisk

Svenn Korseth kritiserer internasjonal klimaforskning og verdens klimaforskere (VL 2. desember). I navnet er han kritisk og realistisk, men i sine innlegg viser han mangel på logikk og naiv vilje til å omfavne alle grumsete forsøk på å bortforklare vitenskapelige realiteter.

Korseth opplyser at FNs klimapanel IPCC finner at klimafølsomheten for et ytre pådriv på klimasystemet som tilsvarer en dobling av konsentrasjonen av CO₂ i atmosfæren, er mellom 2,0 og 4,6 °C. I mitt første innlegg prøvde jeg å forklare at dersom variasjoner i solaktiviteten skal forklare målte klimaendringer fram til nå, fører dette til at klimafølsomheten blir svært stor, større enn 4,6 °C. Om dette er riktig, vil den globale oppvarmingen på grunn av økt drivhuseffekt også bli tilsvarende stor.

I sitt svar viser Korseth til forskning fra Richard Lindzen, som argumenterer for at sensitiviteten er mindre, rundt 0,5 °C. Om dette er riktig, vil effekten av solaktivitet være forsvinnende liten. Men Korseth tror både på Lindzen og på dem som forklarer oppvarmingen de siste tiårene med solaktivitet. Slik gjør han en logisk kortslutning.

Global oppvarming gir mer fuktighet i atmosfæren. Siden fuktigheten er den viktigste drivhusgassen, bidrar dette til å forsterke oppvarmingen (positiv tilbakekobling). Lindzen er nesten alene om å argumentere for at

Global oppvarming gir mer fuktighet i atmosfæren. Siden fuktigheten er den viktigste drivhusgassen, bidrar dette til å forsterke oppvarmingen, skriver innsenderen. Bildet er fra Frimmersdorf i Tyskland.

Foto: AP/Scanpix, arkiv

denne tilbakekoblingen er beskjedne. Han blir tatt svært alvorlig av klimaforskere og regnes som en stor forsker. De viktigste argumentene mot, er at hans beskjedne klimasensitivitet gjør det vanskelig å forklare vekslingene mellom istider og mellomistider. I tillegg viser studier av klimaendringer i et par år etter vulkanutbruddet fra Pinatubo i 1991, at fuktigheten bidrar til mye større klimasensitivitet enn det Lindzen kommer fram til.

Ifølge Korseth skal jeg har skrevet i mitt innlegg at IPCC «gjør forsøk med forskjellige rekonstruksjoner på samme svake grunnlaget som Mann brukte». Det skrev jeg ikke. IPCC vurderer forskning og gjør ingen forsøk på rekonstruksjoner, for eksempel for

siste 1000 år. Forskere i ulike grupper prøver å rekonstruere temperatur, for eksempel gjennomsnittet globalt eller for nordlige halvkule ut fra tilgjengelige rekonstruksjoner av lokal temperatur. Grunnlaget, for tiden fram til 150 år siden, er det som fins av data for treringer, iskjerner, pollendata og sediment i havet (noen ganger også andre data). Resultatene gir usikkerhet som forskerne forsøker å estimere.

Korseths konspirative uttalelser om Mann og hans kolleger endrer ikke innholdet av IPCCs vurderinger.

Sigbjørn Grønås,
prof. em.
Geofysisk institutt, UiB

Grønås tar feil?

Under denne tittelen, dog uten spørsmålstegn, har Svenn Korseth, styreleder i Klimarealistene et innlegg der han i løpet av et kort innlegg tilsynelatende setter til side FNs klimapanel konklusjoner av 2007 ved å referere til en del andre arbeider. Grønås vet godt å svare for seg selv, men jeg kan ikke unngå å stille Svenn Korseth et par spørsmål:

Når den langt overveiende antall klimaforskere på kloden gjennom år har vurdert de beste vitenskapelige prognoser når det gjelder vår klimafremtid, kan en ha to holdninger til det. En kan på den ene siden være uenig i detaljer og kanskje uenig i ganske mye, blant annet i beregningen av risiko for et fremtidig klimascenario basert på forskere som en

har mer tillit til. Men selv om risikoen som er angitt av FNs klimapanel skulle være atskillig lavere enn angitt, slik at vi kan redusere utslippet av CO₂ i en noe langsommere takt, hvilken praktisk forskjell gjør det?

Etter min vurdering har vi det samme hastverk med å komme i gang. Verdenssamfunnet ville bare hatt tid til å kunne gjøre en bedre jobb til fordel for fremtidige generasjoner.

Er det et snev av sannhet i Klimapanelets prognoser, har vi ingen tid å miste. Jeg tror at selv en «klimarealist» må innse at anvendelsen av et «føre-var» prinsipp i dette tilfelle er langt mer relevant her enn de mange tilfeller der vi bruker det for å beskytte oss mot

en ganske minimal risiko.

En annen mulighet er at Korseth anser hele Klimautvalgets arbeid som en eneste stor konspirasjon som av en eller annen grunn bevisst har undertrykt de saklige argumentene som viser at Klimapanelet tar helt feil. Jeg har nok en følelse av at Korseth hører til denne kategorien.

Selv har jeg full tillit til Klimapanelets integritet og vitenskapelige standard når de gjør sine vurderinger. Vi har derfor ingen tid å miste.

Inge Johansen,
professor emeritus
og ingen klimaforsker